

כ"א תמוז	כניסת שבת	יציאת שבת
ה'תשפ"ד	19:00	20:20
ירושלים	19:22	20:22
ת"א	19:13	20:23
חיפה	19:20	20:20
באר שבע		

אילו של יצהק

פרשת "פינחס"

בפרשה הקודמת, פרשת "בלק", ראינו במוחש איך נתקיימו בדור המדבר דברי הנביא (ירמיה, י ב): **"זה אמר ה', אל-דרך הגוים אל-תלמדו, ומאמות השמים, אל-תחזו:"**, ופירש רש"י (בראשית א, יד): "בעשותכם רצון הקב"ה, אין אתם צריכין לדאוג מן הפורעניות" (ועי' סוכה כט.). וכן אמרו חז"ל (שבת קנו.): "אין מזל לישראל" - אין הם נתונים תחת הכוחות התחתונים, אלא הכל תלוי במעשיהם.

גם בלעם הבין שבשל הצניעות השוררת במחנה ישראל, רוח אלוקים שורה עליהם, זו הסיבה שבגללה לאחר כישלונו יעץ בלעם לבלק להחטיא את ישראל. אמר לו: "אלוקיהם של אלה שונא זימה הוא, לך והחטיאם" (סנהדרין קו, ע"א). אם תצליח להחטיאם ולקעקע את גדרי הצניעות, תסיר מעליהם את הגנת הבורא, ויפלו אף בלי מלחמה, וכך היה:

"וישב ישראל, בפשיים; ויחל העם, לזנות אל-בנות מואב." (כה, א)

גל של מתירנות שטף ומוטט את כל החומות המוסריות, את כל גדרי הצניעות הבריאה בהם התהדר עם ישראל, **ברעום התשוקה שותקת התבונה**, ולמרהב המבוכה, אחזה העוללות גם בלב כמה מבכירי העם, ובראשם נשיא שבט שמעון זמרי בן-קלוא.

התורה מעידה כי גם אלו שלא היו שלמים עם מעשיו של זמרי, לא היה בהם הכוח להתנגד לו, והם ישבו בוכים בפתח אהל מועד.

ואז יצא מן ההמון המתקהל – פינחס. הוא ביקש להוכיח שהמצב אינו אבוד. אמנם יש לערוך ניתוח קשה, אולם לאחר הניתוח המכאיב, ימשיך הגוף לחיות. **"ויפקח רמח בידו ויבא אחר איש-ישראל... וידקר את-שניהם את איש ישראל, ואת-האשה... ותעצר, המגפה, מעל, בני ישראל."** (כ"ה, ז"ח).

נאמר בספר משלי (ג' ח'): **"ורפאות תהי לשרך ונשקיי לעצמותיך."** פסוק זה נאמר על התורה, שהתורה היא רפואה לגוף ולעצמות, בעולם הזה ובעולם הבא (מדרש הנעלם).

ואמרו חז"ל: ב'קריאת שמע' יש רמ"ח תיבות כמניין איבריו של האדם, והקורא 'קריאת שמע' כתיקונו, כל איבר ואיבר נוטל תיבה אחת ומתפרא בה. וכיוון שבשלוש הפרשיות של קריאת שמע יש רמ"ח תיבות בלבד, על כן שלח הציבור חוזר שלוש תיבות ואומר "ה' אלוהיכם אמת" וזוהו הוא משלים מנין רמ"ח לו ולכל הציבור השומעים אותו.

וכתב הבן **איש חי'**: "ידוע שקריאת שמע' יש בה רמ"ח תיבות, מפני שכוחה גדול להכריח את אויבי ישראל, הקליפות והתחתונים שברשותם, והיא תהיה להם כמו רמח לדקור וכמו חרב להרוג, כמו שכתוב **"רוממות אל גרונם"** זו קריאת שמע, ועל ידי כן יהיה **"וחרב פיפיות בידם"** להרוג את אויביהם. ולכן גם בפנחס כתוב **"ויפקח רמח בידו"** ואמרו חז"ל - בזכות רמ"ח תיבות שביקריאת שמע', גבר בזה על הסטרא אחרא.

עד כאן קראנו בשבת שעברה! פרשת "פינחס" פותחת בפסוק הבא:

"וידבר ה', אל-משה לאמר. פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכהן, השיב את-חמתי מעל בני-ישראל, בקנאו את-קנאתי, בתוכם; ולא-כליתי את-בני-ישראל, בקנאתי. לכן, אומר: הנני נתן לו את-בריתי, שלום." (כ"ה, י"ב)

פינחס בן אלעזר הכהן זכה ב"פרס האלוקים לשלום".

אומנם ברכתו של האלוקים העניקה לפינחס לגייטימציה למעשיו, אך מי שירצה להפוך את פינחס למורה דרכו בחיים, לא ירד לעומקה של ברכת אלוקים זו.

ואמר הרב ישראל אליהו יהושע מקוטנא זצ"ל:

קנאותו של פינחס הייתה לשם שמים בלבד, בלי שום תערובת של נקמה, כמו נקמתו של הקב"ה, שרחמיו על כל מעשיו ואת אשר יאהב ה' יוכיח, וזו כוונת המילים **"בקנאו את-קנאתי"** – קנאותו של פינחס הייתה דומה לקנאותו של הקב"ה.

גם אנו, לא אחת באים להוכיח ולהוקיע, בצדק גמור, כמילוי חובה. אבל לפני כן, נעצור ונתבונן, נסקור עצמנו בכנות: האם מילוי חובה לשם שמים כאן, או גם פורקן לכעס ולרוגז, למידות רעות ולקוצר רוח.

"לכן, אומר: הנני נתן לו את-בריתי, שלום. והיתה לו ולזרעו אחריו, ברית כהנת עולם--תחת, אשר קנא לאלקיו, וכפר, על-בני ישראל." (כ"ה, י"ב-ג)

פינחס לא קיבל את שכרו על סיכון נפשו בלבד. גם המדיינים לא נענשו בגלל העבירה כשלעצמה, הפקרת בנותיהן לפריצות ועבודה זרה לפעור. לא רק על כך בא השכר, ולא רק על זה בא העונש. אמת, פינחס סיכן את נפשו בקנאותו. אבל המעשה שלו, עם כל גדולתו, מתגמד לנוכח הצלת עם ישראל, **זיכוי הרבים!** כפי שקראנו בסוף הפרשה הקודמת:

"ותעצר, המגפה, מעל, בני ישראל. ויהיו, המתים במגפה-ארבעה ועשרים, אלקי." (שם ט"ו) במעשהו, פינחס הסיר את המחיצה שחצצה בין האלוקים לבניו, הסיר את חרון האף, והביא לקרבה.

גם המדיינים – השחתתם ופריצותם, מתגמדים לנוכח ההאשמה הנוקבת: **"כי צרקים הם לכם, בנגליו הם אשר-נגלו לכם"**. כלומר: החטיאו אחרים, הזיקו לזולת!

נמצאנו למדים, שאין זכות כזיכוי הרבים, ששיא השכר ניתן על הצלה של אחרים, ושיא העונש – על החטאת אחרים!

דרכו של עולם, כשיש לאדם כלי "יקר-ערך", שומר הוא מאוד את אותו כלי, ולעיתים לא תנוח דעתו עד שיבטחו בחברת ביטוח ראוויה.

במה מדובר? בכלי שיכל שיחא חשוב ויקר, יום יבוא ואדם יפרד ממנו. ואם כך מסירותנו גדולה לחפצים שאין בכווננו לשומרם לנצח - על אחת כמה וכמה שצריכים אנחנו לעשות הכל ולבטח את חיינו הנחפיים בעולם הבא, שחלילה וחס לא תארע תקלה על ידינו בפעולתנו בעולם הזה.

אך כיצד מבטחים זאת? מהי הערובה לכך שלא נחטא? כתוב במשנה:

"כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו." (אבות, ה', י"ח)

"זיכוי הרבים!" כשמשתדל אדם לזכות אחרים ומחזר אחריהם לשכנעם לקיים מצוות, הבטיחותו חכמינו זכרונם לברכה: "אין חטא בא על ידו!" יכול הוא להיות רגוע לחלוטין שיצר הרע לא יצליח להכשילו, ויזכה וימלט תמיד מרשתו.

וכתוב בזוהר הקדוש (פרשת "תרומה"): אמר רבי שמעון בר יוחאי זיע"א: "מזכה הרבים חקוק הוא בכתרו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וכל המזיקים כולם, אינם יכולים להזיק לו!" ולאחר פטירתו מן העולם, אינו נוחל רק גן עדן, אלא יושב הוא בהיכלו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו.

את הרב הולצברג מכירים רבים מתושבי לייקווד. יהודים רבים אומרים בזכותו בקול ובכוונה את ברכות השחר, והוא עונה בכוונה אמן אחר ברכתם. יש לו להרב הולצברג תלמידים רבים, כאשר בטוב ליבו הוא מציע לכל יהודי להצטרף למצווה קלה זו של הודאה ושבח לקב"ה מפי שני עדים – המברך והעונה.

ה'זרע שמשון' בפרשת מצורע מסביר איך מגיעים הנגעים לאדם, ומה הדרך והעצה לסלקם ולפתוח שערי ברכה. הוא מסביר כי מצורע הוא לשון "סגירו" [ראה בתרגום אונקלוס]. כלומר: שנסגרו מהאדם שערי השפע האלוקי, וכדי שישתלכו הנגעים, והשפע מהמעניין האלוקי ימשיך לזרום אלינו, עלינו למצוא דרך לעמוד קרוב יותר לבורא יתברך.

"זו הייתה הרגשתי אז", משתף בגלוי לב הרב הולצברג. "היה זה לפני כעשור, עת נפטרה רעיתי ע"ה בדמי ימיה. אפפו אותי מכלול של צרות וקשיים. הרגשתי שנסגרו בפני שערי השפע והסייעתא דשמיא."

"שמעתי אז משל בשם צדיקים כי מערכת היחסים של האדם עם הבורא דומה למערכת שלנו מול מנהל הבנק: כשיש לאדם מספיק קרדיט ומזומן בחשבון הבנק, הבנק מאפשר ליהודים נעמדים למכד צ'קים.

יתרה מזאת: כשיש לאדם הכנסות קבועות, הבנק ייתן לו גם בתשואות חן משכנתאות והלוואות. הרגשתי שאני חייב 'למלא את הקרדיט' בחשבון הבנק. להגדיל את מסגרת האשראי שלי בחשבוני האישי."

"אך מנגד, יהודי פשוט אני", טוען הרב הולצברג. "חשבתי אפוא מה ביכולתי לעשות לזיכוי הרבים, לקדש שמו הגדול בעולם בכוחות הפשוטים שבידי."

"באותה עת התוודעתי לדברי הזוהר הקדוש שכל ברכה שלא עונים עליה 'אמן' אינה מושלמת, וכששני יהודים נעמדים לברך את הבורא, והאחד עונה אמן על ברכת רעהו, הם כשני עדים המעידים ומברכים את הבורא. לקחתי על עצמי לענות אמן אחר ברכות השחר של המתפללים בבית הכנסת. השתדלתי להפקיד מידי יום בחשבון הבנק לכל הפחות צ' אמנים, כמובא בשו"ע שעל האדם לענות כל יום צ' (תשעים) אמנים, אשר מרומזים במילה:

"צדיק" – צ' אמנים, ד' קדושות, י' קדישים, ק' ברכות. וכך מידי בוקר נעמדיתי בבית הכנסת בסמוך ליהודים האומרים ממילא את ברכות השחר, וביקשתי מהם בנעים להגיד מעט בקול, כדי לזכות אותי לענות אמן על ברכותיהם. הם נענו בתשואות חן ובחפץ לב לומר ברכות השחר בקול, ורבים מהם מעידים שכאשר הם מברכים באזני מישהו הדבר מסייע להם באופן

טבעי לברך את הבורא יתברך מעט יותר בכוונה."

"יומסתבר שהברכות הללו, 'ותנתנו לכן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו... נתנו לי כנראה גם חן וחסד שם למעלה, וכשראו שם בהנהלת הבנק השמימי הכנסה קבועה חדשה ויציבה, נשאתי כנראה גם חן וחסד בעיני אלוקים, ובמהירות בלתי מתוכננת, מצאתי זיווג חדש ויחד בנינו משכן חדש לשכינה."

מאז שקיבלתי על עצמי מצווה זו אני חש כאילו יד נעלמה מסייעת בידי בכל מיני מצבים שנקלעתי אליהם, אך אני יודע שזה בזכות ה'קרדיטי' המוגדל בחשבון הבנק. ומי שיש לו מנה רוצה מאתיים – וכך, התחלתי לאסוף 'אמנים' החל מהמניין הראשון בנך החמה, ועד למאחרים לבוא בשעות מאוחרות."

במאמר מוסגר, מציין הרב הולצברג: "שמעתי מיהודי נוסף שקיבל על עצמו מצווה זו של עניית אמן, שחוויה רוחנית ייחודית מרוממת יש לו דווקא באמירת 'שעשה לי כל צרכי'. הברכה הזו, בה כל יהודי מודה לאלוקיו גם על חבילת קשייו, ניסיונותיו ואתגריו האישיים אותם הבורא הועיד עבורו, מתמלאת במשמעות כאשר מכוונים בה". (התחזקות וביטחון במשנת הרוע שמשון)

מדברים אלה נלמד, שכל הרוצה בברכת ה' יתברך, לו ולרעו, ברכה ברוחניות ובשמיות עדי עד, יקרב בן אובד לאביו שבשמיים, ירתם לפעילות של זיכוי הרבים, של השפעה בדרכי נועם, בדוגמה אישית, בשיחה, ישכנע את חברו לבא לשיעור תורה, בחסד, איש איש כפי יכולתו, ובשכר זה יכול לבקש הכל, ויקבל.

ופסוק מפורש הוא: "כי ידעתי, למען אשר יצוה את-בניו ואת-ביתו אחריו, ושמרו דרך ה', לעשות צדקה ומשפט--למען, הביא ה' על-אברהם, את אשר-דבר, עליו." (בראשית י"ח, י"ט)

"ובני קרח לא מתו". (כו, יא)

פסוק זה יכול לתת הרבה כוח להתמודדויות החיים.

קורח, כזכור, ניהל מחלוקת עזה וחצופה נגד משה רבנו. לבסוף קורח וכל שותפיו מתו, אבל מתברר שדווקא הבנים שלו - לא נפטרו בטררגדיה הזו. חז"ל מספרים שברגע האחרון הם התחרטו, החליטו אחרת, ולכן ניצלו: "ובני קרח לא מתו".

כמה מפתיע, אבל דווקא ארבע המילים האלה מבשרות בשורה גדולה:

אפילו אם אתה בן של קורח, אפילו אם המחלוקת כבר התחילה, אפשר להתחרט.

גם בימינו: טעויות של ההורים לא חייבות לאפיין גם את הילדים. אדם שבחר בחייו מסלול לא נכון יכול להתחרט. גם אם הסתכנו, גם אם הכול נראה אבוד, גם אם הסביבה משפיעה עלינו מאוד – אפשר לעצור, אפשר לשנות, אפשר להשתנות. תמיד אפשר לבחור נכון.

אנו בתחילתם של ימי "בין המצרים". חכמים אומרים שיש בכוח ימים אלה להביא לידי קרבה והתעלות לשי"ת. וכתב המהרש"א (בכורות ח): שהי"א ימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב, דומים במהותם לכ"א ימים מראש השנה עד הושענא רבה, וכשם שהמה ימי רחמים וסליחה וכפרה, כך הוא משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב, שהם ימי סליחה וכפרה מחמת הצרות שארעו לאבותינו באלו הימים.

סמך לדבר זה הסמיכו חז"ל בפסוק (איכה א ג) "כל-רדפיך השיגוה, בין המצרים", שתיבת 'רודפי' מתחלקת לשתי תיבות – "רודף" ו"ה", ודבר זה בא לרמז שבימי בין המצרים אלו יכול "כל" רודף י-ה – ללא יוצא מן הכלל – להשיגו ולהתקרב אליו ית"ש. ויש להוסיף, ששתי התיבות האחרונות שבתיבת 'השיגוה' הן השלמת החצי האחרון של השם י-ה המרומז בתיבת "רודפי" – לרמז שעל ידי מה שרודפים ומבקשים את קרבתו ית"ש, משלימים וממלאים את החיסרון שחסר בשמו ית"ש, כביכול, ונעשה לשם הוי"ה מלא. הרי לנו מזה, כמה גדולה היא הסגולה שיש בימים אלו להתקרב בהן אל השי"ת.

צום י"ז בתמוז, אותו ציינו השבוע, פתוח את תקופת שלושת השבועות, והוא אחד מימי התענית שנקבעו לזכר חורבן בתי המקדש. בי"ז בתמוז הובקעו חומות ירושלים. אחרי נפילת החומות – החורבן הלך והתקרב, וכעבור שלושה שבועות, בתשעה באב, נחרב הבית. חז"ל מספרים על עוד ארבעה אסונות שהתרחשו בדיק בתאריך הזה: משה ירד מהר סיני, ראה את עגל הזהב ושב את הלוחות, בוטל קורבן התמיד, אפוסטומוס יש"ו שרף את התורה וגם העמיד פסל של עבודה זרה בבית המקדש.

ויש לשאול: מה משותף לכל חמשת האירועים האלה?

אומרים חכמים: הם שברו את השגרה היומיומית שלנו וניפצו אותה, הם ביטלו את הכללים הרגילים שהיינו בטוחים שיתקיימו לנצח. למשל: חומות יציבות נשברות פתאום, קורבן התמיד שהוקרב בכל יום נפסק לפתע, ולוחות הברית היציבים והקדושים נשברים לרסיסים.

האדם הוא שיקוף של ההרגלים שלו. החיים הם אוסף של מחשבות, דיבורים ומעשים קטנים שמעצבים את חיינו ומגבשים את תודעתנו. האדם הוא לא החוויות הגדולות שהוא חווה, אלא צורת ה"בוקר טוב" שהוא אומר לילדיו בבוקר ומנגינת ה"לילה טוב" שהוא אומר להם בלילה.

לכן, חכמינו קוראים לנו לחזק בתקופה זו את הבסיס, את החומות של חיינו, את הערכים והיסודות עליהם מבוססת האומה היהודית כפי שמתבטא בפי הנביא מיכה בהפטרה שקוראנו בשבת שעברה: "הגיד לך אדם שמה טוב ומה ה' דורש ממך: כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלוהים". משפט קצר, שנותן כיוון לחיים שלמים: לעשות משפט, לאהוב חסד (גם במילים) ולפעול מתוך צניעות.

בפרשתנו, אלוקים מזכיר למשה את חטאו בימי מריבה' ואת עונשו למות במדבר. במקום להתלונן, משה מיד דואג לעם, ומבקש למנות לו יורש ומנמק: "ולא תקהה, עדת ה', פצאן, אשר אין-לָהֶם רָעָה".

הקב"ה נענה, ומצווה עליו להסמך את יהושע בן-נון: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, קח-לְךָ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נוּן--אִישׁ, אֲשֶׁר-רוּחַ בּוֹ; וְסִמַּכְתָּ אֶת-יָדְךָ, עָלָיו." (כ"ז יח) ומפרש רש"י: "קחנו בדברים אשריך שזכית להנהיג בניו של מקום"

אין אדם בעולם, שבשעה שיחמיאו לו יתחיל לזעוק "צא מכאן, אינני רוצה לשמוע את המחמאות שלך, תתבייש לך!" המציאות היא שכל האנשים גדולים וקטנים כאחד, ישמחו לשמוע את הדברים ויאמרו: "יישר כח! באמת חיזקת אותי, אני ממש מודה לך על היחס החיובי".

על כוחה של מילה טובה, אביא בפניכם את הסיפור הבא:

המקום הראשון אליו הלך הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל לבקר כשהגיע לירושלים, היה ל"בתי נטיין". ישבו שם גדולי ירושלים, ביניהם ישב גם רבה של ירושלים, הגאון רבי זעליג ראובן בענגיס זצ"ל, בעל ה"לפלות ראובן". בראשונה שם רבי איסר זלמן את פעמיו אליו.

בהגיעו לפניו, עוד בטרם החלו לשוחח בדברי תורה, פרץ רבי איסר זלמן בבכי, הוא פשט את ידיו כלפי הרב בענגיס ואמר בבכי עד שבקושי ניתן היה להבין את דבריו: "כל מה שזכיתי להגיע אליו הוא בזכותכם!"

התפלא הרב בענגיס על הדברים, ור' איסר זלמן פתח את פיו וסיפר, כשכל גדולי ירושלים שישבו שם מאזינים לדבריו:

הורי היו עניים מרודים. בהגיעי לגיל בו עלתה השאלה להיכן אלך ללמוד בוולוז'ין או במיר, אמר לי אבי: "איסר, אינני יכול לומר לך איזה מקום עדיף לך, כי שני המקומות מצוינים. אבל, אתה הרי יודע שאין לנו כסף לשכור עבורך מקום לישון, ויהיה עליך לישון בלילות על גבי ספסלי בית המדרש, ומכיוון שהספסלים בישיבת מיר רחבים מעט יותר מהספסלים בישיבת וולוז'ין, עדיף אפוא שתלך לישיבת מיר, שם תוכל להניח את גופך לשנת הלילה ותוכל לצבור יותר כוחות לקראת הלימוד שלמחרת".

"בסופו של דבר יצא", המשיך ר' איסר זלמן וסיפר לרבה של ירושלים- "שלא יוכלתי ללכת לישיבת מיר, והלכתי לוולוז'ין. בהגיעי לשם בראש חודש אלול, בית המדרש היה מלא וגדוש בלומדים. הבחנתי שכל הבחורים לבושים בצורה נורמאלית ומכובדת, ואילו אני לבוש במכסניי מטולאים, בחליפה דהויה, על ראשי כובע מקומט ולרגלי נעלים קרועות. התביישתי שיצחקו עלי. כל אותו היום וגם בלילה ישבתי בישיבה ולמדתי. חיכיתי ליום המחרת שיגיע.

עם שחר נטלתי את המזוודה, שאפילו לא פתחתי אותה, וצעדתי לכוון תחנת הוסעים והעגלות, כשכוונתי היתה לחזור הביתה. לא הייתי מסוגל ללמוד במקום שכולם מסתכלים עלי כעל מישור לא נורמאלי!

בעודי ממתין בתחנה, ניגש אלי בחור ושאל אותי: 'קוראים לך, אולי, איסר זלמן? השבתי בחיוב.

בישיבת וולוז'ין היתה הנהגה מופלאה" היו לומדים עשרים וארבע שעות ביממה במשמרות. חלק מהבחורים היו הולכים לישון בשעה מוקדמת, וקמים באמצע הלילה לימשמרת לילה. בצורה כזאת, שקק בית המדרש לומדים ביום ובלילה, בלי הפסק.

אותו בחור שניגש אלי אמר לי: 'דע לך שראש הישיבה, הנצי"ב, אינו מתפעל כל כך מהר מבחור. אתמול בלילה הוא עבר במשך הלילה משולחן לשולחן בין משמרות הלומדים ושאל קושיה, ואף אחד לא הצליח לענות לו עליה תרוץ שהניח את דעתו. רק אחד הצליח, כך סיפר ראש הישיבה. הוא סיפר לכולם כי הגיע היום בחור חדש צעיר לימים, בשם איסר זלמן, שענה לו תרוץ ישר ושכלי. ראש הישיבה הוסיף ואמר, כי ככל הנראה בחור זה יגדל ויהיה גדול בישראל!"

ואני, שהיה בדעתי לעזוב את הישיבה, שאבתי עידוד גדול מהדברים. כהרף עין נטלתי את המזוודה וחזרתי לישיבה. אמרתי לעצמי: 'זכי מה אכפת לי מה יאמרו על החליפה שלי, על הכובע שלי, העיקר שהנצי"ב שיבח את הלימוד שלי, ותולה בי תקוות להיות גדול בישראל.

הכל בזכות אותו בחור, שמילות העידוד שלו נפלו על אוזני כטל תחיה. שמו של אותו בחור – סיים רבי איסר זלמן – "היה זעליג ראובן בענגיס! הוא אשר אמרתי בראשית דברי: כל מה שזכיתי להגיע אליו הוא בזכותכם! מי יכול לדעת מה היה יוצא ממני אם הייתי חוזר הביתה".

ומסיפור זה נלמד, מה רב כוחה של מילה טובה, של מחמאה, של הארת פנים! הגיע בחור חדש צעיר לישיבה. כבר ביום הראשון ניגש אליו בחור המבוגר ממנו בתשע שנים, שאינו מכיר אותו, ואומר לו מילה טובה שעבורו הייתה קרן אור, טל תחיה, ובזכותה זכה עם ישראל ל"רבי איסר זלמן".

לע"נ אסתר סזרחי בת יחזקאל וכתן ז"ל
נלב"ע ב' עבת ה'תש"פ. ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ ר' יצחק ב"ר נסים סזרחי ז"ל
נלב"ע י"ח תשרי ה'תשס"ט. ת.נ.צ.ב.ה.